

Sytuacja w sadach na terenie całego kraju jest obecnie zróżnicowana. Wielu sadowników skarży się na brak opadów, a inni martwią się kolejnym zmyciem oprysku przez kolejny deszcz. W sadach nadal mamy wiele do zrobienia, pomimo tego, że w zasadzie jesteśmy po okresie najintensywniejszej ochrony. W wielu miejscach w których doszło do zmycia preparatów przez deszcze, rośliny i ich owoce nie są dostatecznie zabezpieczone przed chorobami i szkodnikami. W miejscach w których nie pada, też należy być czujnym, bo wzrost wielkości owoców powoduje ich słabsze zabezpieczenie np. przed owocówkami. W przypadku chorób, to parch jabłoni jest głównym problemem, ale i na inne choroby należy zwracać uwagę. Ze szkodników problematyczne potrafią być owocówki i zwójki, ale rozwija się bardzo intensywnie populacja pordzewiaczy. W gruszach trzeba zwrócić uwagę na intensywność występowania miodówek i dużą ilość jej naturalnych wrogów i dopiero na tej podstawie podjąć decyzję czy zabieg jest konieczny. Upały stanowiły swego rodzaju kłopotliwy okres dla roślin i wymagają wsparcia nawozowego budującego wielkość i jakość owoców. Poniższy komunikat ma być podpowiedzią w ustalaniu Państwa własnych koncepcji pasujących do realnej sytuacji. Najważniejszymi sprawami nawożeniowymi na bieżący okres jest nadal pozakorzeniowe nawożenie owoców wapniem. Szkodniki nadal aktywne.

JABŁOŃ

ZWALCZANIE ZWÓJEK I OWOCÓWEK.

W celu zwalczania gąsienic owocówek a także gąsienic zjadających liście i owoce, należy w okresie intensywnych lotów motyli oraz składania przez nie jaj wykonać zabieg zwalczający o długotrwałym działaniu. Taki zabieg należy powtórzyć w przypadku intensywnych opadów powodujących zmycie preparatu z powierzchni liści i owoców. Nie wszystkie produkty mają rejestrację do wszystkich upraw sadowniczych. Obecnie obserwujemy loty owocówki jabłkóweczki i zwójki wydłubki oczateczki, a także zwójki koróweczki. Polecamy na tym etapie zabieg **Coragen 200 SC** 175 ml/ha lub **Delegate** 0,3kg/ha. Także **Affirm 095 SG** 2,5 kg/ha jest bardzo dobrym rozwiązaniem, ale z uwagi na krótki okres karencji, polecany na tym etapie dla najwcześniejszych odmian. W przypadku występowania także mszyc, tarczników i innych szkodników należy rozważyć stosowanie **CARNADINE 200 SL** w dawce 0,4 l/ha (dawka na owocówkę).

⚠ TARCZNIK NISZCZYCIEL ⚠ Nadal należy zwracać uwagę na występowanie Tarcznika niszczyciela. O tej porze roku widoczny jest już także na owocach. Zastosowanie na tym etapie walki w postaci produktów o szerokim zakresie zwalczania szkodników doprowadzi do redukcji tego groźnego szkodnika. Szkodnik jest widoczny na powierzchni owoców w postaci zmian zapalnych wyglądających jak punkt z czerwoną obwódką. Tarcznik jest bardzo aktywny nie tylko na odsłoniętej powierzchni owocu, ale i w trudniej dostępnych miejscach, czyli w zagłębieniu kielichowym i szypułkowym, a nawet na samej szypułce (ogonku).

Z uwagi na bardzo ograniczoną paletę produktów zarejestrowanych do walki z tym szkodnikiem, proponujemy ubocznie zwalczać tego szkodnika wykorzystując np. **CARNADINE 200 SL** w dawce 0,4 l/ha przy okazji zwalczania Owocówki jabłkóweczki.

Także wykorzystanie produktu **SILTAC EC** w stężeniu 0,15% (tj. od 0,75 litra SILTAC / 500 l wody / ha do 1 l SILTAC / 700 l wody / ha) daje zadawalające efekty w okresie migracji szkodnika. Produkt należy stosować na suchy liść, zapewniając dokładne pokrycie drzew, w tym także zagłębień w owocach, pamiętając jednakże aby zapewnić szybkie wyschnięcie produktu !!

Przy dużej presji warto zastosować łącznie **CARNADINE 200 SL** w dawce 0,4 l/ha **SILTAC EC** w stężeniu 0,1 – 0,15% w zabiegu na dzień.

ZWALCZANIE MSZYC i BAWEŁNICY KORÓWKI: Zabiegi zwalczające niektóre gatunki mszyc o tej porze roku należą do bardzo trudnych, gdyż mamy już w sadach formy odporne mszyc na wiele środków. Dodatkowo dokładne opryskanie całych drzew, a zwłaszcza wnętrza korony jest coraz trudniejsze. Jednym ze sposobów jest wykorzystanie produktu układowego **Afinto/Teppeki 50 WG** w dawce 140 g/ha. Taki zabieg wykaże długoterminowe zwalczanie mszyc, jednak na efekt początku działania produktu należy poczekać prawie tydzień. W przypadku bawełnicy korówki zarejestrowana dawka Tepeki przy zastosowaniu na mszyce jest zbyt niska i jedynie ograniczy ubocznie populację bawełnicy.

Do walki z mszycą jabłoniową można wykorzystać np. **CARNADINE 200 SL** w dawce 0,125 l/ha, ale przy okazji zwalczania Owocówki jabłkóweczki dawka tego preparatu 0,4 l/ha pozwala ograniczać trudniejsze mszyce (np. jabłoniowo-babkową i bawełnicę korówkę).

SILTAC EC jest właśnie takim produktem. **SILTAC EC** działa w sposób fizyczny.

Do nas należy dokładne i rozsądne wykonanie zabiegu!!

DOKŁADNE = właściwie dobrana ilość cieczy roboczej do wielkości drzew w sadzie, a przez to dokładne pokrycie cieczą całych drzew. Zalecana ilość to 500-750 l/ha.

ROZSADNE = musimy zadbać, aby zabieg po zabiegu z SILTAC EC ciecz szybko wysychała.

- ⚠ Zabieg z **SILTAC EC** zatem powinien być wykonywany na suchy liść,
- ⚠ Zabieg z **SILTAC EC** najlepiej w dzień,
- ⚠ Zabieg z **SILTAC EC** wykonać przy optymalnych temperaturach.

PODRZEWIACZ JABŁONIOWY Po okresach upałów obserwujemy, że koniec lipca 2023 jest okresem dynamicznego rozwoju porzewiaczy. Monitoring tego szkodnika nie jest łatwy z uwagi na jego bardzo małe rozmiary. Łatwość diagnostyczna dotyczy okresu w którym szkodnik spowodował już duże straty, a lepiej jest zapobiegać niż leczyć. Szkodnik skutecznie wysysa liście i jest częstym powodem ordzawiania się owoców.

W celu walki z przedziorkami i porzewiaczami w sadach jabłoniowych polecamy **MECTOR PRO 018 EC** (0,75 l/ha) + **SILTAC EC** 0,1% lub inny ZWILŻACZ.

SILTAC EC zwalcza m.in.:

- 🔍 MSZYCE w tym BAWEŁNICĘ KORÓWKĘ,
- 🔍 WCIORNASTKI,
- 🔍 PRZĘDZIORKI, PORDZEWIACZE i inne szpeciele,
- 🔍 CZERWCE w trakcie migracji, czyli TARCZNIKI, MISECZNIKI i SKORUPIKI.

JABŁOŃ MĄCZNIAK JABŁONI:

Zabiegi przeciwko mączniakowi jabłoni w obecnym czasie powinny jeszcze być kontynuowane. Choroba ciągle jeszcze jest aktywna, a wysokie temperatury sprzyjają jej rozwojowi. W przypadku większych problemów z mączniakiem, warto ograniczać presję choroby przy okazji tzw. cięcia letniego. W przypadku słabszej presji mączniaka w postaci marmurkowatości liści, warto sięgnąć po **Talius Sad** 0,3 l/ha.

JABŁOŃ GRUSZA PARCH JABŁONI i GRUSZY: Należy z rozsądkiem kontynuować ochronę zapobiegawczą przeciwko parchowi. W sadach w których wtórne plamy parcha występują w dużym nasileniu, zdecydowanie łatwiej będzie kontynuować ochronę w oparciu o preparaty kontaktowe. Próba likwidowania parcha w oparciu o preparaty nadużywane w tym sezonie daje duże prawdopodobieństwo uzyskania słabych wyników skuteczności. Zabieg warto połączyć z pozakorzeniowym nawożeniem wapniowym np. **ADOB Ca IDHA** lub **ProHorti mrówCa** lub **PASP Ca** lub **NH Ca Delta**. Biorąc jednak pod uwagę, że kaptany ulegają degradacji w wysokim pH roztworu, to wodę w opryskiwaczu polecamy zakwasić w przypadku gdy zamierzamy łączyć kaptany w nawozami wapniowymi.

UWAGA – do zakwaszenia cieczy w której w mieszaninie będą produkty wapniowe, NIE NALEŻY STOSOWAĆ zakwaszaczy fosforowych (PROleafAQUA), ani nawozów zakwaszających na bazie fosforu (np. MAP).

Polecamy obecnie dalszą ochronę np. w oparciu o preparaty kontaktowe:

- ⇒ **Kaptan 50 WP** 3 kg/ha lub **Captan** 1,9kg/ha lub **Scab 480 SC** 3,13 l/ha

W sadach z występującym mączniakiem prawdziwym lepszym wyjściem będzie stosowanie mieszaniny zawierającej kontakt ze strobiluryną np.:

- ⇒ **Kaptan 50 WP** 3 kg/ha lub **Captan** 1,9kg/ha lub **Scab 480 SC** 3,13 l/ha + **Discus 500 WG** 0,2 kg/ha

W sadach, w których występują także objawy chorób bakteryjnych takich jak **Zaraza ogniowa** lub **Rak bakteryjny** polecamy:

- ⇒ **Kaptan 50 WP** 3 kg/ha lub **Captan** 1,9kg/ha lub **Scab 480 SC** 3,13 l/ha + **Plantivax/Vaxiplant** 1 l/ha
- ⇒ lub **Luna Care 71,6 WG** -> grusza 3kg/ha

GRUSZA w przypadku stwierdzenia obecności miodówek (konieczne sprawdzanie także w kątach liści) rozważyć zastosowanie abamektyny (uwaga na roczne limity oraz okresy karencji i prewencji). Różne produkty na bazie abamektyny mimo zazwyczaj identycznych zawartości substancji aktywnej mają różne rejestracje.

W obecnym czasie warto jest wykonać zabieg produktem **SILTAC EC** o fizyczno-mechanicznym sposobie zwalczania szkodnika. Najlepszym terminem wykonania zabiegu preparatem **SILTAC EC** jest dzień – najlepiej na suchy liść z ilością wody 500-750 l/ha, aby **po dokładnym opryskaniu doprowadzić do szybkiego wyschnięcia rośliny**. Z tego powodu nie polecamy takiego zabiegu wieczorem.

ABAMEKTYNA – np. **MECTOR 3 PRO 018 EC**: 0,75 l/ha – 28 dni karencji. Z racji kwitnących w sadzie koniczyn i innych chwastów zabieg możliwy do wykonania tylko wieczorem. W przypadku skoszenia chwastów zabieg teoretycznie może być wykonany także w dzień, ale abamektyna jest wrażliwa na działanie promieni słonecznych i dlatego skuteczność zabiegu zawsze będzie większa w godzinach wieczornych. Poleca się, aby w czasie wykonywania zabiegów abamektyną stosować dodatkowo zwilżacz.

GRUSZA JABŁOŃ ZARAŻA OGNIOWA I RAK BAKTERYJNY

W celu zabezpieczania przed *Zarazą ogniową* i *Rakiem bakteryjnym* rejestrację ma tylko produkt **Luna Care** 3 kg/ha. Oprócz walki *Niestety* w gruszach na ten okres nie są zarejestrowane *Plantivax*, ani *Vaxiplant*. W uprawie jabłoni *Plantivax* i *Vaxiplant* wiosną posiadają rejestrację do zapobiegania przed zarazą ogniową, a w późniejszym okresie do zabezpieczania upraw przed *parchem*, zatem ubocznie może stanowić spore wsparcie przed zarazą ogniową.

JABŁOŃ GRUSZA Mamy lipiec, zatem okres stosowania kolejnej dawki nawozu z serii **AVALON**. Z racji różnic w okresie wegetacji odmian wczesnych i późnych wiele osób ma na ten okres różny do zastosowania produkt **AVALON**. Większość jednak szykuje się do zastosowania **AVALON WZROST OWOCÓW II**

Możliwe połączenia **AVALON WZROST OWOCÓW II**: Captan 80 WG, Kaptan zaw. 50 WP, Delan 700 WG, Daneel 700 WG, Delan Pro, Bellis 38 WG.

Przewidziane 4 zabiegi na wzrost owoców: 2x **AVALON** wzrost owoców I, oraz 2x **AVALON** wzrost owoców II. **AVALON I** i **AVALON II** wykonujemy przemiennie: 2 x do końca tzw. czerwcowego opadu zawiązków, oraz 2x po opadzie czerwcowym (np. raz w lipcu i raz w sierpniu). Osobom zainteresowanym dodatkowym nawożeniem sugerujemy nawozy aminokwasowe jak np. **Delfan Plus** lub **Natural Crop SL** 1-1,5 l/ha. Kompleksowe rozwiązanie **AVALON dla jabłoni i grusz** NIE ZAWIERA W SWYM SKŁADZIE WAPNIA. **NIE NALEŻY STOSOWAĆ** nawozów **AVALON dla jabłoni i grusz łącznie z nawozami wapniowymi**.

WDRAŻAMY

NAJLEPSZE ROZWIĄZANIA dla OGRODNICTWA

MORELE BRZOSKWINIE CZEREŚNIE ŚLIWY WIŚNIE

Intensywny wzrost owoców części odmian jest przesłanką do zastosowania kolejnej dawki nawozu **AVALON Pestka Wzrost owoców II**.

Po zakończeniu zbiorów polecamy jak najszybszy zabieg regeneracyjno-wzmacniający w oparciu o **AVALON Pestka Po Zbiorach** który warto połączyć (w zależności od rejestracji) ze stosowaniem fungicydów lub nawozów miedziowych opartych na tlenochlorku miedzi (**Miedź Extra 280 SC, Magic Miedź 50, Miedzian 50 WP, Miedzian Extra 350 SC**).

W przypadku braku dostępności do technologii **AVALON**, polecamy po zbiorach linię **ProHorti Plus NPK 20:20:20 + ProHorti Zn+B**.

MORELE BRZOSKWINIE Z racji zagrożeń chorobowych polecamy jeden z produktów:

- **Signum 33WG 0,75kg/ha**; (karencja 7 dni)
- **Switch 62,5WG 0,6-0,9 kg/ha**; (karencja 7 dni śliwa, wiśnia i czereśnia, 14 dni morela)
- **Luna Experience 400SC 0,6 l/ha**; (karencja 7 dni).

WIŚNIA w celu zapobiegania gorzkiej zgnilizny owoców polecamy **Captan 80 WDG 1,9 kg/ha**. **Po zbiorach** bezwzględnie zabezpieczyć drzewa **produktami miedziowymi**. Miedź wykazuje nie tylko działanie grzybobójcze, ale i bakteriostatyczne. Po zbiorze i po cięciu drzew rekomendujemy górne dawki produktów miedziowych.

ŚLIWA BRUNATNA ZGNILIZNA DRZEW PESTKOWYCH: Polecamy **TOBIAS-PRO 250 EW 0,75 l/ha**

Termin stosowania: Środek stosować nie później niż 7 dni przed zbiorem (limit 2 razy w sezonie) W przypadku odmian wczesnych polecamy zabieg grzybobójczy jednym z preparatów uwzględniając rotację grup:

- **Signum 33 WG 0,75 kg/ha** (karencja 7 dni)
- **Luna Experience 0,6 l/ha** (grupa SDHI) (karencja 7 dni)
- **Switch 62,5 WG 0,6-1 kg/ha** (karencja 7 dni)

ŚLIWA Owocówka śliwkóweczka: Owocówki śliwkóweczki – polecamy wykonać zabieg **Affirm 095 SG 2,5 kg/ha** lub **Coragen 200 SC 150-175 ml/ha**

Należy obserwować rozwój mszyc będących wektorem czyli roznosicielem Szarki (Ospowatości). Przeciwno mszycom polecamy długo działający **Afinto/Teppeki 50 WG 140g/ha**.

Na mszyce, przędziorki i pordzewiacza śliwowego: **SILTAC EC 0,15%** (1,5 l/1000 l wody). 500-750 l cieczy na 1 ha.

W śliwach **Affirm 095 SG** i **Exirel 100 SE** podczas zwalczania **Owocówki śliwkóweczki** zwalczają ubocznie muszkę plamoskrzydłą *Drosophila suzukii* ubocznie.

ŚLIWA Intensywny wzrost owoców jest przesłanką do zastosowania kolejnej dawki nawozu **AVALON Pestka Wzrost owoców II**. Przykładowe możliwe mieszanki **AVALON Pestka Wzrost owoców II**: Miedź Extra, Topsin, Kaptan, Captan, Tobias-Pro, Valor, Syllit (nie wszystkie mieszanki z punktu widzenia rejestracji dopuszczone są w śliwach).

CZEREŚNIA WIŚNIA - Nadal aktywna jest w sadach **Nasionnica trześniówka** – Jej zwalczanie w zależności od okresu karencji może być oparte na deltametrynie (Decis, Deka), acetamiprydzie (Mospilan) a także na produktach o dłuższym okresie działania (Movento, Exirel).

Karencja w czasie dojrzewania owoców czereśni ogranicza wybór środka owadobójczego, jednak przy późnych odmianach czereśni i przy wiśniach mamy jeszcze spore możliwości działania.

⚠ Karencja dla pyretroidów (Decis) to zazwyczaj 7 dni.

⚠ Karencja dla produktów układowych typu Mospilan 14 dni.

⚠ Karencja dla długodziałającego Movento 21 dni.

NAWOŻENIE WAPNIEM GRUSZA JABŁOŃ MORELE BRZOSKWINIE CZEREŚNIE ŚLIWY WIŚNIE

W celu budowania jędrnych owoców stosujemy proponowane rozwiązania:

- **ADOB Ca IDHA** 1-1,5 kg/ha (bezpieczny chelat o rekordowej przyswajalności wapnia, nie zawiera azotu, produkt łatwo mieszalny z większością pestycydów i nawozów);
- **ProHorti mrówCa** 3 l/ha (wykazuje działania bakteriostatyczne);
- **SmartSil** 1,5 kg/ha (krzem i wapń w jednym produkcie, wzmacnia jędrność także skórki);
- **NHCaDelta** 5 l/ha (głównie azot i wapń, poprawa wzrostu wielkości owocu, polecany dolistnie i także do fertygacji);
- **ProHorti PASP Ca** 5kg/ha (azot i wapń + mikroelementy, z czynnikiem chelatującym PASP, zwiększającym efekt wchłaniania);
- **ProHorti CaPMaN** 4-6 l/ha (innowacyjnie połączony wapń i fosfor w jednym, polecany w okresie wybarwiania się owoców, zakwasza ciecz roboczą przedłużając trwałość mieszanki zbiornikowej z fungicydami);

Krzysztof Gasparski, PROCAM Polska Sp. z o.o., E-mail: krzysztof.gasparski@procam.com.pl

DROSOPHILA SUZUKII - Muszka Plamoskrzydła.

Wzmagamy czujność w zakresie drosophili – konieczny monitoring. z uwagi na niską presję drosophili suzuki w ostatnim sezonie, w wielu lokalizacjach odpuszczony został monitoring tego szkodnika, a także ochrona zapobiegawcza przed tym owadem. Warto pamiętać, że szkodnik ten uaktywnia się często dopiero na etapie dojrzewania owoców i o jego istnieniu dowiadujemy się w chwili reklamacji owoców. Warto zatem lustrować plantację i zadbać o pułapki do ich monitoringu.

Benewia 100 OD i **Exirel 100 SE** mają tą samą ilość tej samej substancji aktywnej, lecz różnią się formulacją.

Benewia 100 OD

zarejestrowana jest w truskawkach (1 dzień karencji), a **Exirel 100 SE** w wiśniach i czereśniach (7 dni karencji).

Affirm 095 SG ma rejestrację w: truskawkach, malinach, jeżynach, porzeczkach, agrestie, borówkach i winogronach.

W śliwach **Affirm 095 SG** i **Exirel 100 SE** podczas zwalczania **Owocówki śliwkóweczki** zwalczają ubocznie muszkę plamoskrzydłą *Drosophila suzukii*.

Krzysztof Gasparski, PROCAM Polska Sp. z o.o., E-mail: krzysztof.gasparski@procam.com.pl

WDRAŻAMY

NAJLEPSZE ROZWIĄZANIA dla OGRODNICTWA